

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Berta és Kovács Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kovács Dénes ügyvéd/ által képviselt felperesnek a Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a Varga Dóra Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Varga Dóra Katalin ügyvéd/ által képviselt Zrt. beavatkozott - a Fővárosi Bíróságon 13.K.30.141/2007. szám alatt megindult, és a Fővárosi Ítéltábla 2008. február 20. napján kelt 3.Kf.27.404/2007/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen, az alperes által 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.404/2007/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 /húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2006. december 7-i ajánlattételi határidő lejárta előtt jogorvoslati kérelmet nyújtott be, melyben az alperesi beavatkozó által a Közbeszerzési Értesítő 2006. november 17-i számában a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény /a továbbiakban: Kbt./ V. fejezet 19. cím szerinti, egyszerűsített közbeszerzési eljárás megindítására közzétett ajánlati felhívás - és a hozzá elkészített dokumentáció - megsemmisítését kérte; 900.000 Ft igazgatási szolgáltatási díjat rótt le.

Az alperesi beavatkozó a Kbt. 76. § /2/ bekezdése alapján 2006. december 5-én az ajánlati felhívását visszavonta, és kérte a jogorvoslati eljárás megszüntetését.

Az alperes a 2006. december 12. napján kelt D.801/7/2006. számú határozatával a felperes jogorvoslati kérelmét a Kbt. 340. § /2/ bekezdésének a/ pontja alapján - mint alaptalant - elutasította.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak értékelte, és az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

Megállapította, hogy az alperesnek - hatáskörében eljárva - az ügyféli jogokkal rendelkező felperes jogorvoslati kérelmét érdemben kellett volna elbírálnia, függetlenül attól, hogy a jogorvoslati kérelem még folyamatban lévő, vagy befejezett közbeszerzési eljárásra irányult.

Kifejtette, hogy a Kbt. releváns rendelkezéseiből nem lehet olyan következtetésre jutni, hogy a közbeszerzési eljárás megszűnése a törvény erejénél fogva olyan eljárási akadályt jelentene, ami a jogorvoslati eljárás érdemi lefolytatását meggátolná. Rámutatott, hogy a Kbt. 325. §-a taxatív rögzíti azokat az eseteket, amikor a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi vizsgálat nélkül köteles a jogorvoslati kérelmet elutasítani, vagy a kérelem alapján indult jogorvoslati eljárást megszüntetni.

A perbeli eset sem az elutasítás, sem a megszüntetés okai között nem szerepel.

A Kbt. kogens rendelkezéseiből következően pedig minden egyéb esetben az alperesnek érdemben kell elbírálnia a kérelmet.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla - mint másodfokú bíróság - a fellebbezést alaptalannak értékelte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Jogerős ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, az alkalmazott jogszabályi rendelkezéseket helyesen értelmezte, helytálló következtetésre jutott a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának kötelezettségét illetően.

Jogi álláspontját a másodfokú bíróság osztotta, az új eljárásra adott iránymutatással is egyetértett.

Az alperes fellebbezésében foglaltakra utalással kiemelte, hogy a jogorvoslati eljárás megindításának feltétele, hogy az a kérelem-

kezdeményezés előterjesztésére nyitva álló objektív, és ezen belül is a szubjektív határidőn belül történjen meg. Ez okból a Kbt. bizonyos esetekre maga rendelkezik arról, hogy mit kell a jogsértő esemény bekövetkezésén érteni; az egyik ilyen eset a kiírás jogellenessége.

Hivatkozott a másodfokú bíróság a Kbt. 323. § /3/ bekezdés a/ pontjára, és 4. § a/ pontjában foglaltakra.

Kiemelte, hogy a Kbt. sem a közbeszerzési eljárásra irányadó, sem a jogorvoslati eljárásra előírt szabályok között határozott rendelkezést nem tartalmaz arról, hogy a visszavonás a közzététellel megvalósult jogsértés bekövetkeztére is kihatna.

A fellebbezésben hivatkozott „visszaható hatály” a jogszabály tartalmából nem következik. Az ajánlati kötöttség beálltának e szempontból a másodfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget. Amennyiben a jogalkotó a Kbt. 323. § /3/ bekezdés a/ pontjában rögzített, a jogsértés bekövetkezésének vélelmezett időpontjához képest az ajánlatkérői reparációnak ilyen tartalmat adott volna, úgy a jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályok között megfelelő – mind a jogsértést elkövető, utóbb azt kijavító ajánlatkérő, mind a kérelmező kezdeményező érdekeit méltányoló – jogi megoldást biztosított volna.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint helyesen hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy az eljárás megszüntetésére ilyen esetben nem kerülhet sor, a kérelem megalapozatlanságának megállapítására pedig a kiírás visszavonása nem szolgáltat alapot.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a perbeli jogkérdésben az elmúlt időszakban a Fővárosi Ítéltábla egymásnak ellentmondó tartalmú ítéleteket hozott, ezért kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság fontolja meg jogegységi eljárás kezdeményezését.

Az ügy érdemét illetően kifejtette, hogy álláspontja szerint – figyelemmel a Kbt. tételes jogi rendelkezéseire – a közbeszerzési eljárás indító hirdetményének visszavonására tekintettel a közbeszerzési eljárás specifikus módon szűnik meg; e közbeszerzési eljárás már nem létező, miután törlésre került az eljárást megindító hirdetmény, a jogalkotó külön szabályokkal vissza is állítja az eredeti állapotot (pl. dokumentáció visszaadása, ellenértéke, ajánlati biztosíték, stb.).

A jogerős ítélet sem vonja ezt kétségbe, és nem tartalmaz ezt cáfoló hivatkozást sem. Így rögzíthető, hogy az anyagi jogi kogens rendelkezések alapján van egy olyan jogszerű helyzet, hogy a közbeszerzési eljárás specifikus módon az eljárást megindító hirdetmény visszavonása által megszűnik.

Az alperes megítélése szerint az eljárás bíróságok összemosták e specifikus közbeszerzési eljárási megszűnési módot azzal, amikor más anyagi jogi rendelkezések alapján a közbeszerzési eljárást

lefolyatatják, megállapítják eredményességét, eredménytelenségét, és befejeződik a közbeszerzési eljárás; ezekre az egymással össze nem hasonlítható anyagi jogi szabályozás vonatkozik. Az egyik esetben ugyanis az eljárást megindító hirdetmény kerül visszavonásra jogszerűen, míg a másik esetben a közbeszerzési eljárás a törvénynek megfelelően lefolytatásra kerül.

Az alperes álláspontja szerint nem csak anyagi jogi szempontból szűnt meg a közbeszerzési eljárás, hanem hiányoznak az alapvető eljárásjogi feltételei annak, hogy az alperes az ajánlati felhívás visszavonását követően - kérelemre - a visszavont felhívás tekintetében megállapíthasson jogsértést, és alkalmazhasson jogkövetkezményt.

Kifejtette az alperes, hogy a Kbt. 316. § /1/ bekezdése értelmében jogorvoslatnak magatartás, vagy mulasztás miatt van helye, méghozzá olyan magatartás, vagy mulasztás miatt, ami a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütközik. Gyakorlatilag hasonlóan rendelkezik a Kbt. 318. § /1/ bekezdése is, a szabályok megsértése miatti eljárásra hivatkozással.

A Kbt. 323. § /1/ bekezdésére és 324. § /1/ bekezdés b/, c/ pontjára hivatkozással kifejtette, hogy az alperesnek a jogorvoslati kérelem tárgyában döntést kell hoznia. Ugyanakkor az ajánlati felhívás jogszerű visszavonása után a kérelmező tekintetében jogos érdeksérelem nem állapítható meg - miután nincs közbeszerzési eljárás -, a közbeszerzési eljáráshoz az ajánlati felhívás jogszerű visszavonása által jogok és kötelezettségek nem fűződhetnek, így közvetlen érdekelttség a közbeszerzési eljárás vonatkozásában nem állhat fenn.

Hangsúlyozta az alperes, hogy csak abban az esetben létezne közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó magatartás és mulasztás, ha megállapításra kerülne az, hogy az ajánlatkérő jogsértően vonta vissza az ajánlati felhívását; így ajánlati felhívása és dokumentációja továbbra is létező hatályos felhívás és dokumentáció lenne.

Az alperes csak ebben az esetben tenné meg, hogy megvizsgálja a felhívás és dokumentáció rendelkezéseinek jogszerűségét.

A visszavonásra tekintettel azonban magatartás, mulasztás hiányában az alperes semmiképp sem adhat helyt a jogorvoslati kérelemnek. Nem osztotta az alperes a Fővárosi Ítéltábla azon véleményét, hogy amiatt van kötelezettsége a visszavont felhívás érdemi vizsgálatára, mert a jogalkotó nem határozott meg külön erre az esetre vonatkozóan specifikus jogorvoslati eljárás-megszüntetési jogalapot.

Álláspontja szerint e külön szabályozás hiánya még nem jelenti azt, hogy ne terhelné a jogalkalmazó szerveket annak kötelezettsége, hogy a megadott és kötelező anyagi jogi rendelkezések keretei között, továbbá az általánosan irányadó eljárásjogi feltételek mellett ne vizsgálják meg, hogy valóban biztosított-e mind anyagi, mind eljárási szempontból a jogszerűen visszavont felhívás érdemi

vizsgálata. Ezen anyagi jogi és eljárásjogi helyzetben - megítélése szerint - egyetlen lehetséges megoldás van, éspedig az, hogy a kérelem - mint alaptalan - a Kbt. 340. § /2/ bekezdés a/ pontja alapján elutasításra kerüljön.

Az alaptalanság kitétel olyan széles körű tartalmat foglal magában, amelybe beletartozik az az eset is, ha amiatt kell elutasítani a kérelmet, mert az annak való helyt adás kizárt, mivel a jogszerű visszavonás következtében nincsen jogsértő magatartás, mulasztás.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az eljáró bíróságok megfelelő alapossággal feltárták az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vontak le, azzal a Legfelsőbb Bíróság is egyetértett.

A Kbt. 316. § /1/ bekezdése értelmében a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt a Kbt. VII. rész rendelkezései szerint jogorvoslatnak van helye.

A Kbt. 316. § /2/ bekezdéséből, 318. § /1/ bekezdéséből, valamint 325. § /1/ bekezdéséből következően az alperesnek a jogorvoslati eljárás megindítására és lefolytatására vonatkozóan a hatásköre fennállt. A felhívásra, a dokumentációra az ajánlattevő alkalmasságára és az ajánlatok bírálatára vonatkozó előírásokat a Kbt. IV. fejezete tartalmazza.

A felperes jogorvoslati kérelmében ezen fejezet előírásainak megsértésére hivatkozott, így az azzal kapcsolatos eljárást a Kbt. 318. § /1/ bekezdése értelmében az alperesnek le kell folytatnia.

A jogorvoslati kérelem elbírálásának kötelezettsége attól függetlenül fennáll, hogy az azzal érintett eljárás milyen szakaszban volt, így az ajánlati felhívás visszavonása folytán megszűnt közbeszerzési eljárással kapcsolatos jogorvoslati kérelmet is érdemben kell elbírálnia.

Osztotta a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a Kbt. 325. §-a taxatíve rögzíti azokat az eseteket, amelyek alapján az alperes érdemi vizsgálat nélkül köteles a felülvizsgálati kérelmet elutasítani, vagy a kérelem alapján indult jogorvoslati eljárást megszüntetni.

Tekintettel arra, hogy az ajánlati felhívás visszavonásának esete itt rögzítésre nem került, a Kbt. szabályozásának kogens jellegéből

következően az alperes azt kiterjesztően nem értelmezheti, és megfelelő jogszabályi hivatkozás hiányában a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálását nem mellőzheti.

Figyelemmel arra, hogy az alperes a jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálatát nem végezte el, nem foglalhatott volna állást a jogorvoslati kérelem megalapozatlanságát illetően, és erre hivatkozással jogszerűen nem utasíthatta volna el a felperes jogorvoslati kérelmét a Kbt. 341. § /2/ bekezdés a/ pontja alapján.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége miatt a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. március 18.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró**

A kiadmány hitelével:

tisztviselő